

ΕΠΙΣΗΜΟΤΗΤΑ
ΕΛΛΑΔΟΣ
Καλλιμάζης
1323

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 54ο - ΤΕΥΧΟΣ 526 ●
● ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2009 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α' 29) ●

ΧΡΟΝΟΣ - ΑΙΩΝΙΟΤΗΤΑ

Όδοιπόροι τής ζωής

Χρόνος δουλεύει για τήν αιωνιότητα. Κάθε χρόνος τής ζωής μας, κάθε μέρα, κάθε ώρα, κάθε λεπτό, κάθε δευτερόλεπτο, κάθε στιγμή, είναι προθάλαμος τής αιωνιότητας. Η αλλαγή του χρόνου είναι συμβολική στιγμή, για να σκεφτούμε σοβαρά πάνω στο νόημα τής ζωής.

Μιλάμε για αλλαγή του χρόνου, πού όμως είναι συμβατική. Μιά είναι ή πραγματική αλλαγή του χρόνου. Θα συμβη σαν κλείσουμε τά μάτια. Τότε άπ' τό χρόνο θά περάσουμε στην αιωνιότητα.

● Στη ζωή τούτη είμαστε ταξιδιώτες. Ό ταξιδιώτης παίρνει μαζί του τά άπαραίτητα για τό ταξίδι, μά ό σκοπός του δέν είναι τά εφόδια αυτά. Σκοπός του είναι να φτάση στον προορισμό του.

Κάνει κι ώρισμένες στάσεις σε σταθμούς πού βρίσκονται στην πορεία του.

● Στο ταξίδι τής ζωής του ό άνθρωπος έχει τούς σταθμούς. Είναι οί γιορτές, ή αλλαγή του χρόνου, διάφορα σημαντικά γεγονότα.

Χρησιμοποιεί και ύλικά πράγματα. Μά ούτε οί σταθμοί, ούτε τά ύλικά εφόδια είναι ό προορισμός του. Σκοπός και προορισμός του είναι ή πόλις τών όνείρων του, ή Άνω Ίερουσαλήμ. «Ού γάρ εχομεν ώδε μένουσαν πόλιν, αλλά τήν μέλλουσαν έπιζητούμεν» (Έβρ. ιγ' 14).

Λέει για τήν όδοιπορία τής ζωής ό ιερός Χρυσόστομος: «Καθάπερ όδοιπόροι μικράς έν πανδοχείω διατριβής άπολαύσαντες, τήν έφεξής έκβάντες πληροϋσιν όδοιπορίαν, οϋτω και τόν τής ζωής ταύτης όδοιποροϋντες αίώνα μικρόν ως έν καταλύματι τῷ βίω προσμείναντες, τής έντεϋθεν έκδημοϋμεν οίκήσεως. Άλλον γάρ ήμιν ό Θεός προηντρέπισε βίον και του προς εκείνον δρόμου τήν παροϋσαν ζωήν όδόν κατασκεύασε» (Ε.Π.Ε. 31,378). Μετάφρασις: Η ζωή μοιάζει μέ τούς όδοιπόρους, πού ξεκουράζονται για λίγο σ' ένα πανδοχείο κι ύστερα συνεχίζουν για να τελειώσουν τήν όδοιπορία. Κι έμεις βαδίζουμε τήν παρούσα ζωή, σαν σ' ένα πανδο-

χείο. Κι ύστερα συνεχίζουμε, άφου βγοῦμε ἀπ' τήν ἐδῶ κατοικία μας. Διότι ὁ Θεός μᾶς ἔχει ἐτοιμάσει ἄλλη ζωή. Τό δρόμο τῆς παρουσίας ζωῆς τόν τρέχουμε, γιά νά φτάσουμε ἐκεί.

Χρόνος καί ὕλη

Ἄς ἰδῶμεν ὅτι ὁ χρόνος ἔχει σχέση μέ τήν ὕλη. Πρίν ἀπ' τή δημιουργία τοῦ ὕλικου κόσμου, δέν ὑπῆρχε χρόνος. Ὑπῆρχε ὁ ἄχρονος Θεός.

• Ὅπως ἔχουμε τή διάστασι τοῦ χώρου καί μονάδες μετρήσεώς του, ἔτσι ἔχουμε καί τή διάστασι τοῦ χρόνου, πού μετράμε τή χρονική διάρκεια τῆς ὕλης, μέ μονάδες μετρήσεως τό ἔτος, τό μῆνα, τή μέρα, τό λεπτό, τό δευτερόλεπτο.

• Ἡ ὕλη ἔχει ἀρχή, γι' αὐτό ἔχει καί τέλος. Λέει ὁ Μέγας Βασιλεῖος: «Τά ἀπό χρόνου ἀρξάμενα πᾶσα ἀνάγκη καί ἐν χρόνῳ συντελεσθῆναι. Εἰ ἀρχήν ἔχει χρονικήν, μή ἀμφιβάλῃς περί τοῦ τέλους» (Εἰς τήν Ἐξαήμερον, Α' 13). Μετά φρασις: Ὅσα σέ κάποια στιγμή τοῦ χρόνου ξεκίνησαν, αὐτά καί σέ κάποια χρονική στιγμή θά τελειώσουν. Ἄν κάτι ἔχη χρονική ἀρχή, νά μήν ἀμφιβάλλῃς καί γιά τό τέλος του.

• Κάποτε σήμανε τό καμπανάκι γιά ν' ἀρχίσῃ ἡ λειτουργία τοῦ ὕλικου σύμπαντος. Ἡ θ. Λειτουργία ἀρχίζει μέ τό «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...». Καί ἡ λειτουργία τοῦ σύμπαντος ἀρχισε μέ τή μεγαλόπρεπη ἐκφώνησι τοῦ Θεοῦ: «Γενηθήτω φῶς...».

Θάρθη ἡ στιγμή, πού θά σταματήσῃ ἡ λειτουργία τοῦ σύμπαντος. Θά σημάνη ἀγγελική σάλπιγγα καί τά ὕλικά δημιουργήματα θά ποῦν τό «Ἄμήν» καί τό «Τετέλεστα». Βεβαιώνει ὁ Κύριος: «Καί ἀποστελεῖ τούς ἀγγέλους αὐτοῦ μέ τά σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης καί εὐθέως ὁ ἥλιος σκοτισθῆσεται καί ἡ σελήνη οὐ δώσει τό φέγγος αὐτῆς, καί οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπό τοῦ οὐρανοῦ, καί αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται» (Ματθ. κδ' 29-30).

• Ἐνῶ τά ὕλικά ἔχουν χρονική διάρ-

κεια, ἔρχονται καί παρέρχονται, τά πνευματικά δημιουργήματα, ὅπως οἱ ἄγγελοι, οἱ δαίμονες, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἔχουν ἀρχή, ἀλλά δέν ἔχουν τέλος. Εἶναι πλασμένα γιά τήν αἰωνιότητα.

Ὁ ἄχρονος στό χρόνο

• Ὁ Θεός εἶναι ἄχρονος. Ὅχι ὁμως ἀπλῶς αἰώνιος, ὅπως οἱ ἄγγελοι, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἢ καί τό σῶμα του μετά τήν κοινή ἀνάστασι. Ὁ Θεός, δηλαδή, δέν καλύπτει μόνο τό ἀσύλληπτο «μέλλον», ἀλλά καλύπτει καί τό ἀσύλληπτο «παρελθόν». Δέν ἔχει τέλος, ἀλλά δέν ἔχει καί ἀρχή.

Ὡς πρός τό παρελθόν λέγεται ἀναρχος καί ἰδιος. Ὡς πρός τό μέλλον λέγεται αἰώνιος.

• Πῶς νά παρουσιάσῃς τή ζωή τοῦ Θεοῦ; Φανταστῆτε τήν σάν ὠκεανό μέ ἀπροσπέλαστο βάθος καί χωρίς ἀκτές!

Δέν ἔχει ὁ Θεός ἀρχή καί τέλος. Εἶναι ὁμως ἡ ἀρχή καί τό τέλος, τό Α καί τό Ω. Ὅλα ἀπ' Αὐτόν ξεκινοῦν καί σ' Αὐτόν καταλήγουν (Κολοσ. α' 16).

• Γι' αὐτό εἶναι ἀσύλληπτη ἡ ἀγάπη Του στό μυστήριο τῆς σαρκώσεως τοῦ Λόγου. Κατά τόν ἅγιο Γρηγόριο τό Θεολόγο, «ὁ Ἄσαρκος σαρκοῦται, ὁ Λόγος παχύνεται, ὁ Ἄόρατος ὁράται, ὁ Ἄναφῆς ψηλαφᾶται, ὁ Ἄχρονος ἀρχεται» (Ε.Π.Ε. 5,38).

• Ὁ σαρκωμένος Θεός μπαίνει στό χώρο, στή μήτρα τῆς Παρθένου, στήν καρδιά τοῦ πιστοῦ, στό ἅγιο Ποτήριο.

• Μπαίνει στό χρόνο, στήν ἱστορία.

• Ὁ Χριστός ἀποτελεῖ τό μεταίχμιον τῶν δύο κόσμων, τοῦ πρό Χριστοῦ καί τοῦ μετά Χριστόν. Ἄλλ' ὡς Θεός εἶναι ἐκτός χώρου καί χρόνου. Γι' αὐτό εἶναι ὁ πανταχοῦ παρών καί ὁ παντογνώστης.

• Ἡ διαίρεσις τοῦ χρόνου σέ παρελθόν, παρόν καί μέλλον, ἀφορᾷ μόνο στήν ὕλη καί στόν ἄνθρωπο. Οὐσιαστικά μόνο παρελθόν καί μέλλον ὑπάρχει. Τό λεγόμενο παρόν, μέχρι νά τό συλλάβῃς, ἤδη ἔγινε παρελθόν. Λέει σχετικῶς ὁ Μέγας Βασιλεῖος: «Τοιοῦτος ὁ χρόνος, οὗ τό

μέν παρελθόν ήφανίσθη, τό δέ μέλλον οὐπω πάρεστι, τό δέ παρόν πρίν γνωσθῆναι διαδιδράσκει τήν αἰσθησιν» (Εἰς τήν Ἐξαήμερον, Α' 20). Δηλαδή, τῶσκασε τό παρόν πρίν καλά-καλά τό ἀντιληφθῆς!

● Ὁ ἄνθρωπος, στή ζωή αὐτή, ἔχει μόνο παρελθόν καί μέλλον. Ὁ Θεός δέν εἶναι οὔτε παρελθόν οὔτε μέλλον. Εἶναι ἕνα αἰώνιο παρόν. Κάπως ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ λεγόμενη πρόγνωσις Του. Οὐσιαστικά πρόκειται γιά γνώσι, γιά παγνωσία τοῦ Θεοῦ.

Γιά τό Θεό ὅλα εἶναι παρόντα. Στά μάτια Σου, Θεέ μου, «καί τά μήπω πεπραγμένα, γεγραμμένα σοι τυγχάνει».

● Ὅσα ὀνομάζουμε «μέλλοντα συμβαίνειν», εἶναι γιά τό Θεό εἰδήσεις τοῦ παρόντος. Σέ μᾶς φτάνουν μέ κάποια καθυστέρηση, ὅπως π.χ. καθυστερημένα τό ταχυδρομεῖο φέρνει σέ μᾶς κάποια εἶδησι, πού ἤδη ἄλλοι τήν ἤξεραν πρίν ἀπό μιά ἐβδομάδα.

Παροδικά καί μόνιμα

Ὁ χρόνος καί ἡ αἰωνιότητα. Οἱ δύο αὐτές καταστάσεις ἀπ' τήν Ἁγία Γραφή καλοῦνται αἰῶνες.

● Ὁ κόσμος τῆς παρουσίας ζωῆς εἶναι «ὁ νῦν αἰών».

● Ὁ κόσμος τῆς ἄλλης ζωῆς εἶναι «ὁ μέλλον αἰών».

Μιλώντας ὁ Κύριος γιά τή φρικτότερη ἁμαρτία, τή βλασφημία κατά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶπε: «Ὅς δ' ἄν εἴπη κατά τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι» (Ματθ. ιβ' 32).

Κι οἱ ἄνθρωποι διακρίνονται σέ «υἱούς τοῦ αἰῶνος τούτου» (Β' Κορ. δ' 4) καί σέ «υἱούς τοῦ φωτός» (Λουκ. ιστ' 8).

Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Δύο αἰῶνες ἐποίησεν ὁ Θεός, τόν μέν παρόντα, τόν δέ μέλλοντα. Τόν μέν αἰσθητόν, τόν δέ νοητόν. Τόν μέν ἐν χερσί, τόν δέ ἐν ἐλπίσι. Καί τόν μέν στάδιον εἶναι ἐκέλευσεν, τόν δέ βραβεῖον» (Ε.Π.Ε. 31,238). Δηλαδή: Ἐκανε ὁ Θεός τοὺς δύο κόσμους, τόν παρόντα καί τόν μέλλοντα. Ὁ ἕνας

αἰσθητός, ὁ ἄλλος νοητός. Τόν ἕνα τόν ἔχουμε στά χέρια μας, τόν ἄλλον τόν ἐλπίζουμε. Ὁ ἕνας εἶναι τό στάδιο τοῦ ἀγώνα, ὁ ἄλλος τό βραβεῖο.

Τρεῖς οἱ κυριώτερες διαφορές ἀνάμεσα στοὺς δύο αἰῶνες, χρόνο καί αἰωνιότητα.

● *Πρώτον:* Ἡ διάρκεια. Πρόσκαιρα καί αἰώνια, ρέοντα καί μένοντα.

Ὁ χρόνος εἶναι ποτάμι, πού κυλά. Τό ποτάμι περνᾷ ἀπό ὁμορφα τοπία. Τά βλέπει γιά λίγο καί φεύγει. Δέν προλαβαίνει νά τ' ἀπολαύση. Ἐτσι κι ὁ χρόνος. Κατά τόν Ἡράκλειτο, «τά πάντα ρεῖ καί οὐδέν μένει». Κι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βεβαιώνει: «Ὁ κόσμος παράγεται καί ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ ὁ δέ ποιῶν τό θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τόν αἰῶνα» (Α' Ἰωάν. β' 17).

Ὁ χρόνος τρέχει. Δέν δαμάζεται. Δέν φυλακίζεται. Μπορεῖ ὁμως αἰώνια νά σέ φυλακίση.

□ Μπορεῖς νά καταπολεμήσης τήν τρικυμία, τή θύελλα, τήν πυρκαγιά.

Μπορεῖς νά πῆς:

□ Στόν ἀετό: «Σταματῶ τό πέταγμά σου!».

□ Στή θάλασσα: «Ἀλλάζω τά ὄριά σου».

□ Στήν ἀπόσταση: «Σέ ἐκμηδενίζω».

□ Στό χρόνο ὁμως δέν μπορεῖς νά πῆς stop! Σταμάτα γιά λίγο, γύρνα πίσω!

□ Ὁ χρόνος κυλά καί καλεῖ.

□ Οἱ νεκροί ἀπ' τά μνήματα μᾶς φωνάζουν: Ὁρθετέ καί σεῖς ἐδῶ πού εἴμαστε κι ἐμεῖς...

□ Οἱ ρυτίδες φωνάζουν στό τρυφερό πρόσωπο τῶν παρθένων: Ἐρχόμαστε! Ὅπου νάσαι, καί σεῖς θά γεράσετε...

□ Οἱ τάφοι φωνάζουν στοὺς τρανοὺς τῆς γῆς: Σᾶς περιμένουμε!

Ἄλλ' ὁ πιστός βλέπει ὄχι τήν παροδικότητα τῆς παρουσίας ζωῆς, ἀλλά τήν αἰωνιότητα τῆς ἄλλης. Βλέπει ἕναν ἥλιο, πού δέν θά δύση ποτέ. Βλέπει μιά ἡμέρα, πού δέν βραδυναίει ποτέ. Βλέπει μιά ζωή χωρίς νύχτα. Καί ρωτάει μαζί μέ τόν ποιητή:

Μήπως

«ὄ, π καλοῦμε βασιλεμα,

γλυκοχάραμα ἀγῆς εἶναι πέρα,

κι ἀντί νῆρθη μιά νύχτα ἀξημέρωτη,

ξημερώνει μιά ἀβράδυναστη μέρα;».

Ἡ διάρκεια τῆς παρουσίας ζωῆς εἶναι ἐλάχιστη σέ σχέσι μέ τήν αἰωνιότητα.

- Μιά σταγόνα στόν ὠκεανό.
- Ἐνας κόκκος ἀπέραντης ἀμμουδιάς.
- Ἐνα φύλλο μέσ' στό δάσος.
- Μιά νιφάδα χιονισμένης πεδιάδας.

«Χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου, Κύριε, ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθές, ἥτις διήλθε, καί φυλακή ἐν νυκτί» (Ψαλμ. 89,4).

Ὅρατά καί ἀόρατα

• *Δεύτερον:* Ἄλλη διαφορά τοῦ χρόνου καί τῆς αἰωνιότητας: Ἡ ὄρα τ ὀ τ η τ α .

Ἡ μιά ζωή εἶναι ὄρατη, ἡ ἄλλη εἶναι ἀόρατη. Ποιό ἔχει μεγαλύτερη ἀξία, τό σῶμα πού τό βλέπουμε, ἢ ἡ ψυχή πού δέν τήν βλέπουμε;

Τό κλουβί ἔχει ἀξία, διότι φιλοξενεῖ τό πουλί. Τό πουλί μπορεῖ νά ζήσῃ κι ἔξω ἀπ' τό κλουβί, καί μάλιστα πιά ἀνετα. Τό ἴδιο κι ἡ ψυχή. Ἐλεύθερη ἀπ' τό κλουβί τοῦ σώματος, φτερουγίζει σέ ὕψη ἀγγελικά, οὐράνια, θεϊκά. «Τά γάρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τά δέ μή βλεπόμενα αἰώνια. Οἶδαμεν γάρ, ὅτι ἐάν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομήν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Β' Κορ. ε' 1-6).

□ Ἡ ὄρατη στά μάτια τοῦ σώματος ἡ αἰώνια ζωή. Στά μάτια τῆς ψυχῆς ἔχει ὑπόστασι.

□ Ἡ καρδιά εἶναι ἀόρατη στά μάτια τοῦ σώματος. Ὁ γιατρός τήν βλέπει μέ ὑπερηχογράφημα. Ὁ πιστός βλέπει τόν ἀόρατο κόσμον μέ τίς ἀκτίνες τῆς πίστεως.

□ Ἡ ψυχή βλέπει κι ὅταν τά μάτια κλείνουν καί τό σῶμα κοιμᾶται. Ἀπόδειξις τό ὄνειρο. Ὅπως κλείνεις τά μάτια στόν ὕπνον κι ἡ ψυχή βλέπει, ἔτσι κλείνεις τά μάτια στό θάνατον κι ἡ ψυχή ἐξακολουθεῖ νά βλέπῃ. Φυσικά δέν βλέπει ὄνειρα, ἀλλ' ἀπολαμβάνει ὑπερκόσμιες πραγματικότητες.

Μέ τό χρόνο στήν αἰωνιότητα

• *Ἡ τρίτη* σχέσις ἀνάμεσα στούς δύο κόσμους, τό χρόνο καί τήν αἰωνιότητα: Ἀπ' τό χρόνο μεταπηδάμε στήν αἰωνιό-

τητα. Μέ τό χρόνο κερδίζουμε τήν αἰωνιότητα.

Ὁ χρόνος, ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, εἶναι χρῆμα. Ἀνυπολόγιστη ἡ ἀξία του. Μέ ἕνα λεπτό ἀγοράζουμε τήν αἰωνιότητα.

□ Μ' ἕνα λεπτό ὁ ληστής ἀγόρασε τόν παράδεισον. Οὔτε ἕνα λεπτό δέν χρειάστηκε, γιά νά ὁμολογήσῃ τόν Ἰησοῦ καί νά ζητήσῃ τό ἔλεός Του (Λουκ. κγ' 42).

□ Ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραγγέλλει: «Βλέπετε πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μή ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τόν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν» (Ἐφεσ. δ' 15).

□ Ὁ χρόνος τῆς παρουσίας ζωῆς εἶναι σπορά.

□ Ἡ αἰωνιότητα εἶναι ὁ θερισμός.

Πές μου τί σπέρνεις, νά σοῦ πῶ τί θά θερίσῃς.

□ Σπέρνεις πίστι;

□ Σπέρνεις ἀγάπη;

□ Σπέρνεις δάκρυα πόνου καί μετανοίας;

Θά θερίσῃς χαρά παραδείσου αἰωνίου. Λέει ὁ Κύριος γιά τόν σποριά τοῦ καλοῦ: «Ἐκατονταπλασίονα λήψεται καί ζωήν αἰώνιον κληρονομήσει» (Ματθ. ιθ' 29).

Τό τονίζει κι ὁ Παῦλος: «Τό παραντίκα τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολήν εἰς ὑπερβολήν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν» (Β' Κορ. δ' 17).

Τό ἔχει προεῖπει κι ὁ Ψαλμωδός: «Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσιν, ἐν ἀγαλλιάσει θεριοῦσιν» (Ψαλμ. 125,5).

Κι ἐξηγεῖ ὁ Μέγας Βασίλειος: «Τό δάκρυον τοῦτο οἰονεῖ σπέρμα καί δάνεισμα γίνεται τῆς αἰωνίου χαρᾶς» (Ε.Π.Ε. 5,90).

Τί προτιμᾶμε;

Νά εἶμαστε δένδρῦλλα στό φυτώριον τῆς παρουσίας ζωῆς, πού θά μεταφυτευτοῦν στόν κῆπον τῆς αἰωνιότητας, ἢ νά κατανητήσουμε κοῦτσουρα, πού θά τροφοδοτοῦν τή φωτιά τῆς κολάσεως;

Ἄναβολή δέν χωράει. Τώρα, ὄχι αὔριο!

Τώρα μᾶς καλεῖ ὁ Θεός. Τώρα ὁ χρόνος μας μπορεῖ νά γίνῃ γραμματίον γιά νά κερδίσουμε τήν αἰωνιότητα.

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Προδρόμου και Βαπτιστοῦ Ἰωάννου - 7 Ἰανουαρίου

Ἰωάννης ὁ Μέγας

Τό ἐπίθετο «Μέγας»

Τὸν τίτλο τοῦ Μεγάλου ἢ Ἱστορία ἔχει ἀπονείμει σέ σπουδαίους ἄνδρες, στρατιωτικούς καί πολιτικούς, ὅπως ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ Μέγας Ναπολέων. Ἡ Ἐκκλησία τόν ἔχει ἀπονείμει σέ ὠρισμένους ἁγίους, ὅπως ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Μέγας Ἀντώνιος, ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ὁ Μέγας Φώτιος.

Ὁ Ἰωάννης δέν εἶναι γνωστός ὡς Μέγας. Περισσότερο τόν γνωρίζουμε ὡς Πρόδρομο, ὡς Βαπτιστή. Ὁ Κύριος ζύγισε τόν Ἰωάννη κυρίως γιά τήν ἀξία του, ὄχι γιά τό ρόλο του· γιά τήν ἀγιότητα του, ὄχι γιά τό χάρισμά του. Τόν ὠνόμαζε καί Βαπτιστή. Ἄλλ' ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νά τόν ἐγκωμιάση, χρησιμοποίησε τό ἐπίθετο «Μέγας», σέ συγκριτικό βαθμό: «Οὐκ ἐγγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ» (Ματθ. θ' 11).

Ὁ Πρόδρομος εἶναι δοξασμένος στόν οὐρανό, διότι δέν ἦταν ἀπλῶς Βαπτιστής· ἦταν κηρυκτικός Βαπτιστής, μαρτυρικός Βαπτιστής. Σέ κάθε προσερχόμενο ἔδινε τή μαρτυρία τῆς ἀλήθειας καί τήν ἀνάλογη διδαχή.

Κυρίως δέ εἶναι δοξασμένος γιά τήν ἀγιότητά του.

Μεγάλος γιά τό λαό,

Μεγάλος μέ τή ζωή του.

• Ἀσκήθηκε στό φροντιστήριο τῆς ἀγιότητας, στήν ἔρημο: «Ἐγένετο

Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ... Ἦν δέ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καί ζώνην δερματίνην περί τήν ὀσφύν αὐτοῦ, καί ἐσθίων ἀκριδας καί μέλι ἄγριον» (Μάρκ. α' 6).

Ἐντυπωσιάζει ἡ ἁγία ζωή τοῦ Μεγάλου Ἀσκητοῦ, πού εἶναι ὁ πρόδρομος τῆς ἀσκητικῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, ὁ πατέρας τοῦ μοναχισμοῦ.

• Μεγάλος ὁ Ἰωάννης γιά τό λαό. Τήν ἐποχή ἐκείνη ἦσαν πολλοί οἱ ἐπίσημοι τοῦ Ἰσραήλ, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, νομοδιδάσκαλοι, φαρισαῖοι. Κανέναν ὅμως ὁ λαός δέν σεβόταν τόσο, ὅσο τόν Ἰωάννη. Τόν θεωροῦσε τό κάτι ἄλλο.

• Δέν ἦταν ὁ ἄνθρωπος τῆς θρησκείας, πού δουλεύει σέ κάποιο σύστημα ἢ σέ κάποιο κύκλωμα. Ἦταν ὁ ἄνθρωπος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ λαός τόν θεωροῦσε σπάνιο ἄνθρωπο, γι' αὐτό καί τόν θαύμαζε.

Τό γνώριζαν αὐτό οἱ θρησκευτικοί ἄρχοντες, γι' αὐτό δέν τολμοῦσαν νά μιλήσουν φανερά κατά τοῦ Ἰωάννου. Τόν φθονοῦσαν. Θάθελαν νά τόν ἐξοντώσουν, γιά νά μή βλέπουν τό λαό νά τρέχη στόν Προφήτη καί νά ἐγκαταλείπη αὐτούς, τούς ψευδοδιδασκάλους. Γι' αὐτό κι ὅταν θέλησαν νά παγιδεύσουν τόν Κύριο, Ἐκεῖνος ρώτησε γιά τό βάπτισμα Ἰωάννου. Τί νάλεγαν; Νά κατηγοροῦσαν τόν Ἰωάννη; «Φοβούμεθα -λένε- τόν ὄχλον· πάντες γάρ ἔχουσι τόν Ἰωάννη ὡς προφήτην» (Ματθ. ιδ' 5).

• Γιά τό λαό ὁ Ἰωάννης ἦταν ὁ προφήτης. Τόσο μεγάλο τόν θεωροῦσαν,

ώστε τόν Ιωάννη είχαν ως μέτρο γιά νά συγκρίνουν τό Χριστό. Δέν γνώριζαν, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ σαρκωμένος Θεός. Μή διαθέτοντας ἄλλο μέτρο συγκρίσεως, ὑψηλότερο ἀπ' τόν Ιωάννη, μ' αὐτόν κρίνουν τό Χριστό. Ὅταν ρώτησε ὁ Κύριος: «Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;», οἱ Μαθητές μετέφεραν τή σχετική γνώμη τοῦ λαοῦ: «Οἱ μὲν Ιωάννην τόν Βαπτιστήν....» (Ματθ. ιστ' 14).

• Ἦταν ὁ Ιωάννης μέγας ἀκόμη καί γιά τόν Ἡρώδη. Διεφθαρμένος στή ζωή του ὁ Ἡρώδης, ἀλλά τό λογικό του διέσωζε σωστά κριτήρια. Παραδεχόταν τόν Ιωάννη γιά μέγαλο, κι ἄς τόν ἤλεγχε γιά τήν παρανομία του. Ἀναγνώριζε τή μεγαλωσύνη τοῦ Ιωάννου. Σάν μικρός μαθητής ἄκουγε τό μέγαλο διδάσκαλο, τόν Ιωάννη.

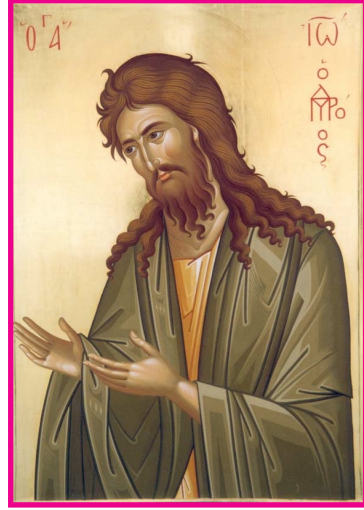
Τό ἀμαρτωλό πάθος τοῦ Ἡρώδη φυλάκισε τόν Ιωάννη. Ὁ πόθος του ὁμως γιά τήν ἀλήθεια μετέτρεπε τή φυλακή σέ τόπο κατηχήσεως! Ὁ Ἡρώδης καί φοβόταν καί σεβόταν τόν Ιωάννη. Γιά τό θαυμασμό τοῦ Ἡρώδη στόν Ιωάννη λέει ὁ Εὐαγγελιστής: «Ὁ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τόν Ιωάννην, εἰδώς αὐτόν ἄνδρα δίκαιον καί ἅγιον καί συνετήρει αὐτόν ἀκούσας αὐτοῦ πολλά ἐποίει καί ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε» (Μάρκ. στ' 20).

Γιά τούς ἀγγέλους καί γιά τό Χριστό

• Καί γιά τούς ἀγγέλους ὁ Ιωάννης ἦταν μέγας. Θαύμαζαν οἱ ἄγγελοι ἐκεῖνον, πού ἦταν ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος καί γιά τόν ὁποῖον εἶχε πει ὁ Θεός διά τοῦ προφήτου: «Ἴδου ἐγώ ἀποστέλλω τόν ἄγγελόν μου πρό προσώπου σου» (Μαλ. γ' 1. Μάρκ. α' 2).

Ὁ ἄγγελος Γαβριήλ, πού ἐμφανίστηκε στό Ζαχαρία καί τοῦ ἀνήγγειλε τό θαυμαστό ἐρχομό τοῦ Ιωάννου, ὠνόμασε τόν υἱό τοῦ Ζαχαρία «Μέγαν»: «Ἔσται γάρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου» (Λουκ. α' 15).

• Ἄλλ' ὁ Ιωάννης δέν ἦταν Μέγας μόνο γιά τούς ἀνθρώπους καί γιά τούς

ἀγγέλους. Ἦταν κυρίως γιά τό Θεό. Κι αὐτό εἶναι, πού ἔχει μεγάλη σημασία. Ἐκεῖνο, πού ἔχει σημασία καί ἀξία, εἶναι ἡ κρίσις τοῦ δικαιοκρίτου Κυρίου. Ὁ Κύριος δέν «κρίνει τήν κατ' ὄψιν κρίσιν» (Ἰωάν. ζ' 24).

Ἄς δοῦμε, λοιπόν, τήν κρίσι τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ γιά τόν Ιωάννη. Ὅχι ἀπλῶς εἶναι μέγας ὁ Ιωάννης γιά τό Χριστό, ἀλλ' εἶναι «ὁ μείζων». Εἶναι ὁ μεγαλύτερος ὄχι μόνο τῶν προφητῶν, ἀλλ' ὁ μεγαλύτερος ὄλων τῶν ἀνθρώπων: «Τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί λέγω ὑμῖν, καί περισσότερο προφήτου. Ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ιωάννου τοῦ βαπτιστοῦ» (Ματθ. ια' 9-11).

Μικρή ιδέα γιά τόν ἑαυτό του

Ὁ Ιωάννης ἀνέβηκε ψηλά καί ἔγινε Μέγας, κυρίως διότι χρησιμοποίησε τή σκάλα ἀνόδου, πού εἶναι ἡ τραπεζισισ. Ἄνθρωποι καί ἄγγελοι καί αὐτός ὁ Κύριος, τόν θεωροῦσαν Μέγαλο, διότι ὁ ἴδιος θεωροῦσε τόν ἑαυτό του μικρό.

Τί ιδέα εἶχε ὁ Ιωάννης γιά τόν ἑαυτό του;

• Θεωροῦσε τόν ἑαυτό του δοῦλο. «Πῶς χειροθετήσῃ ὁ δοῦλος τόν Δεσπότην», ψάλλει ὁ ἱερός ὑμνογράφος,

παρουσιάζοντας έτσι τήν ταπείνωσι τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ ἴδιος ἔλεγε: «Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, οὐδέ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν» (Ἰωάν. ιγ' 16).

• Κάποτε ὁ Ἰωάννης ἀντιμετώπισε πειρασμό, σάν ἐκεῖνον, πού ἀντιμετώπισε ὁ ἀπόστολος Παῦλος στά Λύστρα τῆς Λυκαονίας. Οἱ εἰδωλολάτρες ἐκεῖ θεώρησαν τόν Παῦλο καί τό Βαρνάβα ὡς θεοῦς, πού ἦρθαν νά τούς ἐπισκεφτοῦν. Ἦσαν ἔτοιμοι νά τούς προσφέρουν λατρεία. Τότε ὁ Παῦλος ἀντέδρασε δυναμικά στήν ἐπικείμενη θεοποίησί τους (Πράξ. ιδ' 15).

Κάτι παρόμοιο ἔπραξε καί ὁ Ἰωάννης. Βλέποντάς τον ὁ λαός, ὄχι μόνο τόν θαύμαζε, ἀλλά διελογίζετο, μήπως αὐτός εἶναι ὁ Μεσσίας (Λουκ. γ' 15), ἐνῶ ἐκεῖνος ἀντέδρασε ἀμέσως: «Ἐγώ μέν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου» (Λουκ. γ' 16). Καί ἄλλοτε ἐπίσης εἶχε ἀντιδράσει στή μεσσιόποισί του: «Καί ὠμολόγησε καί οὐκ ἠρνήσατο· καί ὠμολόγησεν, ὅτι οὐκ εἰμί ἐγώ ὁ Χριστός» (Ἰωάν. α' 20). Σημειώνει δέ σχετικά ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Τοῦτο οἰκέτου εὐγνώμονος, μή μόνον μή ἀρπάζειν δόξαν δεσποτικήν, ἀλλά καί διακρούεσθαι διδομένην παρά τῶν πολλῶν» (Ε.Π.Ε. 12.734). Μετάφρασις: Χαρακτηριστικό τοῦ ταπεινοῦ καί σώφρονος διακόνου εἶναι καί αὐτό, τό νά μήν οἰκιοποιῆται δεσποτική δόξα καί νά μή τήν ἀποδέχεται ὅταν οἱ ἄλλοι τοῦ τήν δίδουν.

• Ὅχι ἀπλῶς δέν θεωρεῖ τόν ἑαυτό του σπουδαῖο ὁ Ἰωάννης, ὄχι μόνο δέν οἰκιοποιεῖται θεϊκή, μεσσιακή δόξα, ἀλλ' οὔτε κἂν προφήτη θεωρεῖ τόν ἑαυτό του. Τόν ρωτᾶνε: «Τί οὖν; Ἡλίας εἶ σύ;». Καί ἀπαντᾶ: «Οὐκ εἰμί». Τόν ξαναρωτᾶνε: «Ὁ προφήτης εἶ σύ;». Καί ἀποκρίνεται: «Οὐ» (Ἰωάν. α' 21).

Σέ σύγκρισι μέ τό Χριστό

Ἐκεῖ πού φαίνεται ἡ βαθεῖα ταπει-

νωσις τοῦ Ἰωάννου, εἶναι στή σύγκρισί του μέ τό Χριστό. Αἰσθάνεται, ὅτι εἶναι πολύ μικρός μπροστά Του. Λέει:

• Ἐκεῖνος, ὁ Χριστός, εἶναι «ὁ ἰσχυρότερός μου» (Λουκ. γ' 16).

• Ἐκεῖνος ὑπάρχει πρῖν ἀπό μένα. Ὑπάρχει «ἔμπροσθέν μου». Εἶναι ὁ προαιώνιος Θεός.

• Ἐγώ δέν εἶμαι ἄξιος νά Τόν ὑπηρετῶ οὔτε ὡς ὁ τελευταῖος ὑπηρέτης Του. «Οὐκ εἰμί ἱκανός κύφας λῦσαι τόν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ» (Λουκ. α' 10. Ἰωάν. α' 27).

• Τό δικό μου βάπτισμα εἶναι τυπικό ἐν συγκρίσει μέ τό δικό Του βάπτισμα, πού εἶναι βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, βάπτισμα Ἁγίου Πνεύματος: «Αὐτός ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καί πυρί» (Λουκ. α' 16).

• Ἐκεῖνος εἶναι ὁ Νυμφίος, ἐγώ εἶμαι ὁ φίλος τοῦ Νυμφίου, ὁ νυμφαγωγός: «Ὁ δέ φίλος τοῦ νυμφίου χαίρει διά τήν φωνήν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρά ἡ ἐμή πεπλήρωται» (Ἰωάν. γ' 29).

• Ἐγώ ἀπέχω ἀπό τό Χριστό, ὅσο ἀπέχει ἡ γῆ ἀπό τόν οὐρανό. «Ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστί καί ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί» (Ἰωάν. γ' 31).

• Ὁ δικός μου ρόλος τελειώνει. Ὁ δικός Του ἀρχίζει καί δέν τελειώνει ποτέ. «Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμέ δέ ἐλαττοῦσθαι» (Ἰωάν. γ' 30). Ἐγώ ἀπέρχομαι, Ἐκεῖνος θά μείνη γιά πάντα.

Ταπεινώσις! Αὐτό δέν σημαίνει σέ καμμία περίπτωσι σιωπή σέ θέματα πίστεως καί ἀληθείας. «Ἐγώ τί εἶμαι γιά νά μιλήσω;», λένε πολλοί. Πρόκειται γιά λάθος. Τίποτε δέν εἶμαι ὡς πρός τήν προσωπική μου ἀξία. Εἶμαι ὅμως ὄργανο τοῦ Θεοῦ. Μπορεῖ καθένας νά γίνη μεγάφωνο τοῦ Θεοῦ, σάν τόν Ἰωάννη, πού διεκήρυττε: «Κἀγώ ἐώρακα καί μεμαρτύρηκα, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάν. α' 34).

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Πότε είναι «άκαρπος» ή λατρεία;

Αν ό νοῦς μας εἶναι σκορπισμένος στά βιοτικά καί ὅταν καί ὁ λειτουργικός τρόπος δέν ἐλκύνει τό νοῦ, ὥστε νά «ρουφήξει σάν σφουγγάρι» τή χάρι τῶν λεγομένων, τότε ἡ λατρεία μας, λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, καταντᾷ «**άκαρπος**» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 14). Κάθε χριστιανός ἐπαναλαμβάνει τήν προσευχή τοῦ ἕμνο-γράφου: «*Τόν διεσπαρμένον μου νοῦν συνάγαγε, Κύριε, καί τήν χερσωθεϊσάν μου καρδίαν καθάρισον, ὡς τῷ Πέτρῳ διδούς μοι μετάνοιαν, ὡς τῷ Τελῶνῃ στεναγμόν, καί ὡς τῇ Πόρῃ δάκρυα, ἵνα μεγάλη τῇ φωνῇ κραυγᾶζω σοι· Ὁ Θεός σῶσόν με, ὡς ὁ μόνος εὐσπλαγχνός καί φιλόανθρωπος*» (αἶνος Τρίτης γ΄ ἤχου).

Ὁ ἀπ. Παῦλος στό περίφημο 14ο κεφάλαιο τῆς Α΄ Κορινθίου, στό κεφάλαιο τῆς λατρευτικῆς συνάξεως, δέν ἐπιχειρεῖ βίαιες ἀλλαγές στά κρατοῦντα τότε (μεταξύ αὐτῶν καί ἡ γλωσσολαλία). Ρίχνει τό βάρος τῆς πλάστιγγας στήν **ἀγάπη**, πού καί τελικά νίκησε. Ὑποχώρησαν ἀπ' τή λατρεία τά ἐντυπωσιακά καί μή ἐποικοδομητικά χαρίσματα, πού μετατρέπονται πολλές φορές σέ στοιχεῖα **ἐπιδείξεως**, καταλυτικά τοῦ συνδέσμου τῆς ἀγάπης καί τῆς κοινωνίας τῶν πιστῶν.

Ζηταίει νά γίνονται πλήρως κατανοητά τά ὅσα λέγονται στήν ἐκκλησία. «Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δέ καί τῷ νοῖ. Ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δέ καί τῷ νοῖ» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 15-17).

- **Ὑπάρχει προσευχή**, πού γίνεται ἀπό χριστιανούς κατ' ἴδιαν «ἐν τῷ ταμείῳ» (Ματθ. στ΄ 6), **μυστικά**. Ἐνώνονται μέ τό Θεό, προσευχόμενοι νοερά, κάποτε καί γοερά. Στήν προσευχή αὐτή τό Πνεῦμα τό Ἅγιο καί ἐτοιμάζει τήν ψυχή μέ τήν κάθαρσι καί φωτίζει. «Τό τί προσευξόμεθα καθό δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτό τό Πνεῦμα ὑπερεντιγγάνει ὑπέρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις» (Ρωμ. ἡ΄ 26).

- Ἡ προσευχή καί τό ψάλσιμο, γιά τά ὁποῖα μιλάει στό 14ο κεφάλαιο ὁ Παῦλος, εἶναι ἡ **προσευχή τῆς ἐκκλησίας**. Σ' αὐτήν ἡ ὁποιαδήποτε πνευματικότητα νοεῖται μόνο στά πλαίσια τῆς **κοινωνίας τῆς ἀγάπης**. Προσεύχονται ὅλοι ὡς **μιά ψυχή**, ἀφοῦ ὅλοι ἐνώνονται μέ τόν ἕνα Κύριο, διά τοῦ μυστηρίου τῆς θ. Μεταλήψεως.

- **Μιά μετάληψις** εἶναι καί τά λεγόμενα καί ψαλλόμενα. Προσεύχεται ὁ ἕνας, ὁ λειτουργός, ὄχι μόνο γιά τόν ἑαυτό του, ὄχι μόνο μέ τό δικό του πνεῦμα, ὄχι μόνο μέ τό δικό του χάρισμα, ὄχι μόνο καθ' ὄν τρόπον ἐκεῖνος γλυκαίνεται πνευματικά, ὄχι μόνο καθῶς ἐκεῖνος ζη ἢ καί γνωρίζει, ἀλλά κυρίως **μέ κίνητρο τήν ἀγάπη**. Προσεύχεται ἔτσι, ὥστε νά νοοῦν ὅλοι οἱ ἀκούοντες, κληρικοί καί λαϊκοί καί ὅποσδήποτε νά **συμπροσεύχονται**: «Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δέ καί τῷ νοῖ. Ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δέ καί τῷ νοῖ».

- «**Τῷ πνεύματι**» τί σημαίνει; Προσεύχομαι μέ τήν ἐσωτερική μου διάθεσι. Μπορῶ νά πῶ μέ τόν ψαλμωδῶ: «Ἦδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογία μου» (Ψαλμ. 103,34). Ἄλλ' αὐτό εἶναι **ἀτομικό**. Δέν εἶναι **ἀγαπητικό**. Κάποτε καί ἐπικίνδυνο.

- Τό ὠφέλιμο εἶναι νά προσεύχωμαι **«καί τῷ νοῖ»**. Νά ψάλλω **«καί τῷ νοῖ»**. Ὅσα λέω στήν **κοινή προσευχή** καί ὅσα ψέλνω, δέν ἀνήκουν σέ μένα. Ἀνήκουν στήν Ἐκκλησία. Ἀποσκοποῦν στήν **οἰκοδομή** ὄλων. Προσπαθῶ πάση θυσίᾳ νά γίνονται κατανοητά ὅλα τά νοήματα, ὅλες οἱ λέξεις, ὅλες οἱ ὑπέροχες προσευχές. Ὅταν προσεύχεται στήν Ἐκκλησία ὁ λειτουργός καί συμπροσεύχεται μαζί

του ὄλος ὁ λαός, συμμαζεύεται ὁ **νοῦς**. Ἡ κατανόησις τῶν λεγομένων ὀδηγεῖ στή συνειδητὴ μετοχή τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ **κατανόησις** τῶν λεγομένων εἶναι στοιχεῖο τοῦ ζωντανοῦ **μέλους** τῆς Ἐκκλησίας. Πῶς νοεῖται κλωνάρι ζωντανό, ἂν δέν ρουφάη χυμούς ἀπ' τόν κορμό τοῦ δέντρου; Ὁ νοῦς, ἡ ψυχὴ, ἡ ὅλη ψυχοσωματικὴ ὑπαρξις τοῦ χριστιανοῦ ρουφάει τούς χυμούς τῆς χάριτος, ἐφ' ὅσον συνδέεται μέ τόν λειτουργικὸ κορμό· ἐφ' ὅσον νοεῖ τὰ λεγόμενα καὶ ψαλλόμενα.

Τό νά γίνεται κανεῖς ἐνεργοῦμένο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μέ τὴν **τυπικὴ** τέλεσι τῶν μυστηρίων σήμερα, αὐτό εἶναι **εὐκόλο**. Τό νά συγκεντρώσῃ τό νοῦ καὶ νά συλλαμβάνῃ ὅλα τὰ λεγόμενα καὶ τό νά τὰ μεταδίδῃ ἔτσι, ὥστε καὶ οἱ ἀδελφοί του νά τὰ νοοῦν καὶ νά τὰ ζοῦν, αὐτό εἶναι **κοπιῶδες**. Αὐτό ὁμως συνιστᾷ τὴν ἀγάπη.

Πόσες φορές δέν ἔχουμε συλλάβει τό νοῦ μας, ἐνῶ προσευχόμαστε ἢ ψέλνουμε, νά βόσκη σέ λιβάδια βιοτικῶν μεριμνῶν, ἀκόμα καὶ αἰσχρῶν λογισμῶν! Ἡ ἔξομολόγησις τοῦ ἱ. ὑμνογράφου ἀροῖζει ὀπωσδήποτε περισσότερο σέ μᾶς: «*Πολλάκις τὴν ὑμνωδῖαν ἐκτελών, εὐρέθην τὴν ἀμαρτίαν ἐκπληρῶν. Τῇ μέν γλώττῃ ἄσματα φθεγγόμενος, τῇ δέ ψυχῇ ἄτοπα λογιζόμενος· ἀλλ' ἐκάτερα διόρθωσον, Χριστέ ὁ Θεός, διὰ τῆς μετανοίας καὶ σώσον με*» (αἶνος Τρίτης γ' ἤχου).

● Ὅταν λειτουργοῦμε ὡς σῶμα Χριστοῦ μέσα στήν κοινή λατρεία, δέν πρέπει νά λησμονοῦμε τόν ἄλλον, ἀκόμα καὶ τόν «**ιδιώτην**», δηλαδή, τόν ἀπλό χριστιανό, τό λαϊκό, τὴν τελευταία γηρούλα, πού ἔρχεται μέ εὐλάβεια στό ναό, σάν τὴν προφήτιδα Ἄννα, τό μικρό παιδάκι, πού πρέπει νά τό σαγηνεύσουμε, γιά νᾶρχεται τρέχοντας στήν Ἐκκλησία. «Ἐπεὶ ἕαν εὐλογῆσῃ τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τόν τόπον τοῦ ιδιώτου πῶς ἐρεῖ τό Ἄμην ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστία; Ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε. Σύ μέν γάρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται» (Α' Κορ. ιδ' 16-17).

● Ὁ λαός δέν εἶναι ξένος. Δέν εἶναι θαυμαστής τῆς μουσικῆς τοῦ ψάλτη ἢ τῆς φωνῆς τοῦ λειτουργοῦ. Δέν εἶναι θεατῆς τῶν χρυσοποικιλτῶν ἀμφίων ἢ σκευῶν. Εἶναι κυρίως ὁ **ἀδελφός** ἐν Χριστῷ, πού βρίσκεται στό... ἀριστερό ἀναλόγιο.

● Στό δεξιό ἀναλόγιο ὁ **λειτουργός**. Εὐχεται, ἀπαγγέλλει τίς εὐχές, ἐκφωνεῖ.

● Στό ἀριστερό ὁ **λαός**. Ἀντιφωνικά ἀπαντᾷ ὅλος ὁ λαός.

Γιά ν' ἀπαντήσῃ ὁμως, ἀκόμα καὶ τό «**Ἄμην**» νά πῇ, πρέπει νά ξέρῃ τί λέει ὁ λειτουργός. «**Πῶς ἐρεῖ τό Ἄμην ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστία; Ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε**».

● Ἡ θ. Λειτουργία δέν εἶναι **κοσμικὸ θέατρο**, ὅπου καθένας παίζει τό ρόλο του κι ὕστερα ἀποχωρεῖ ἢ ἀδιαφορεῖ γιά τούς ρόλους τῶν ἄλλων. Μπορεῖ κάποιος νά εὐχαριστιέται ἀτομικά, ἀλλά νά μὴν οἰκοδομῇ τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. «Σύ μέν καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται» (Α' Κορ. ιδ' 17).

Ἡ σύναξις γίνεται γιά νά ὠφελοῦνται ὅλοι. Φυσικά ὅσοι θέλουν νά ὠφελοῦνται. Τό νά εὐχαριστηθῇ ὁ χαρισματοῦχος, αὐτό δέν λέει τίποτε γιά τὴν **κοινωνία** τῆς ἀγάπης καὶ τὴν **ἐνότητα** τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Δέν θά μποροῦσε ἄραγε καὶ ὁ Παῦλος νά παρουσιάσῃ δικές του **ἐμπειρίες** ὄχι ἀπλῶς χαρισμάτων ἀγιοπνευματικῶν, ἀλλά καὶ θεοφίας; Δέν θέλησε νά τό κάνῃ. Προτιμᾷ ἐκεῖνα, πού **οἰκοδομοῦν**, ὄχι ἐκεῖνα, πού **ἐντυπωσιάζουν**.

● Στὴ λατρεία ὁποιος νομίζει, ὅτι πηγαίνει γιά νά ἐκτελέσῃ ἓνα τυπικὸ καθήκον ἢ ὡς ψάλτης γιά νά ἐκτελέσῃ ἄριστα τό μουσικὸ του κομμάτι, στήν πραγματικότητα... **ἐκτελεῖ**, θανατώνει τὴν ἀγάπη! Ἄς ἀκούσουμε καὶ τόν Δαβίδ: «Ψάλατε συνετῶς» (Ψαλμ. μστ' 7).

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀνάστασις καί ἀγάπη

Α' Κορ. ιε' 53-56

Δόξα στό Νικητή (στ. 57)

Ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ δέν ἀπορρέει μόνο ἀπ' τό Σταυρό. Ἀκτινοβολεῖ καί ἀπ' τήν Ἀνάστασι. Ἦν ἡ χάρις τοῦ Σταυροῦ μᾶς χαρίζη τήν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν, μᾶς καθαρίζη «ἀπό πάσης ἁμαρτίας» (Α' Ἰωάν. α' 7) καί μᾶς ἀπαλλάσση ἀπ' τό φόβο τοῦ θανάτου, ἡ χάρις τῆς Ἀναστάσεως χαρίζει τή θετική προοπτική τῆς αἰώνιας ζωῆς καί δόξας.

- Ἦμασταν χαμένοι καί ἥττημένοι. Γινόμαστε νικητές.
- Ἦμασταν θλιμμένοι, φοβισμένοι. Γινόμαστε θαρραλέοι.
- Ἦμασταν «μούχλα». Γινόμαστε «εὐωδία Χριστοῦ».
- Ἦμασταν κῶμα, χαμερπεῖς καί ἐλεεινοί.. Γινόμαστε οὐρανός. Γινόμαστε ἐπουράνιο (Β' Κορ. β' 15).

Πῶς μετά ἀπ' τήν ὄλη ἐξύμνησι τοῦ γεγονότος καί τοῦ τρόπου τῆς ἀναστάσεώς μας, νά μή ξεσπάση ὁ ἀπόστολος Παῦλος σέ εὐχαριστήριο «χάρι», σέ δοξολογία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού μᾶς δίδει τή νίκη καί μᾶς ὑψώνει στό θρίαμβο; «Τῶ δὲ Θεῶ χάρις τῶ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (στ. 57). Ἀπόδοσις στήν ἀποελληνική: «Ἄλλ' ἄς εὐχαριστοῦμε τὸ Θεό, πού δίνει σ' ἐμᾶς τή νίκη διὰ μέσου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ».

- Ἐκεῖνος ἀγωνίστηκε, ἐμεῖς δοξαζόμεστε.
- Ἐκεῖνος σταυρώθηκε, ἐμεῖς ἐλεούμεθα καί συγχωρούμεθα.
- Ἐκεῖνος ἀναστήθηκε, ἐμεῖς ἐγειρόμεθα καί συνανιστάμεθα.
- Ἐκεῖνος νίκησε, ἐμεῖς παίρνουμε τὸ βραβεῖο καί «τόν στέφανον τῆς ζωῆς» (Ἰακ. α' 12).

Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Τὸ μὲν τρόποιον αὐτὸς ἔστισε, τῶν δὲ στεφάνων καί ἡμᾶς ἀπολαῦσαι ἐποίησε, καί τοῦτο οὐκ ἐξ ὀφειλῆς, ἀλλ' ἀπό φιλανθρωπίας μόνης*» (Ε.Π.Ε. 18α,708-710). **Μετὰ φρασῖς:** Τὸ μὲν τρόποιο τῆς νίκης τὸ ἔστισε Ἐκεῖνος, ἀλλὰ κατέστισε καί μᾶς κοινωνοῦς στήν ἀπόλαυσι τῶν στεφάνων. Κι αὐτὸ ὄχι ἀπὸ ὑποχρέωσι, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ φιλανθρωπία.

Ἐδραῖοι καί ἀμετακίνητοι (στ. 58)

Ἐκεῖνος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, δέν μπορούσε νά μή νικήση. Γι' αὐτὸ βγήκε στό στίβο τῆς ἀγάπης, πού λέγεται ἐνανθρώπησις: Γιά νά νικήση. «Ἐξῆλθε νικῶν καί ἴνα νικήση» (Ἄποκ. στ' 2).

Ἐμεῖς ὅμως εἶναι δυνατὸν νά βγοῦμε ἢ νικητὲς ἢ ἥττημένοι. Μαζί μὲ τὸ Χριστό, ἀναδεικνυόμεστε νικητές.

- Νικάμε τὴν ἁμαρτία, μὲ τή συνεχῆ μετάνοια.
- Γινόμαστε ἰσχυροί, μὲ τή συκνή θεία Κοινωνία.
- Ἀποκτᾶμε θάρρος, μὲ τή δική Του παρουσία, ἀφοῦ μᾶς βεβαιώνει: «Θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον» (Ἰωάν. ια' 33).
- Ὑπερβαίνουμε τὸ θάνατο, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως.

• Δέν φοβόμαστε τίς ἐπιθέσεις τῶν ἀνθρώπων. Ἔνα φοβόμαστε, τίς ἐπιθέσεις τῆς ἁμαρτίας καί τῶν πειρασμῶν.

Ὁ Παῦλος εὐχαριστεῖ γιά τή νίκη. Ἐμεῖς ἄς παρακαλᾶμε νά μᾶς χαρίζη ὁ Κύριος νίκες στὸν ἀόρατο καί ὁρατὸ πόλεμο, πού καθημερινὰ διεξάγουμε, μέχρι νά φτάσουμε στό τέλος, πού θᾶναι ὁ θρίαμβος τῆς ἀναστάσεως. «Τῶ δὲ Θεῶ χάρις τῶ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (στ. 57). Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Οὐκ ἔστι χαμαὶ βαδίζοντα τῶν οὐρα-*

νίων ἀψίδων ἐπιβῆναι» (Ε.Π.Ε. 18α,712). Μετάφρασις: Δέν εἶναι δυνατόν αὐτός, πού σέρνεται στό κῶμα καί ζή υἱιστικά, ν' ἀνεβῆ στίς οὐράνιες ἀψίδες.

● Ὁ ἀγώνας τοῦ Χριστοῦ κατέληξε στή νίκη. Ὁ τελικός θρίαμβος θά φανῆ τήν ἡμέρα ἐκείνη, τή μεγάλην.

Δέν εἰσπράττεται ἡ νίκη τοῦ Χριστοῦ, χωρίς νά γίνουμε μέτοχοι τοῦ κόπου. Γι' αὐτό τελειώνει τό περίφημο κεφάλαιο τῆς Ἀναστάσεως ὁ ἀπόστολος Παῦλος μέ τήν προτροπή: «Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπτοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενός ἐν Κυρίῳ» (στ. 58). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπτοί, νά εἶστε στερεοί στήν πίστι, ἀμετακίνητοι. Καί μέ περίσσεια νά κάνετε τό ἔργο τοῦ Κυρίου πάντοτε. Καί νά ξέρετε, ὅτι χάρι στόν Κύριο, πού ζωοποιεῖ καί ἀφθαρτοποιεῖ τούς πιστούς, ὁ κόπος σας δέν εἶναι μάταιος».

● Κόπος ἀπό κόπο διαφέρει.

● Ἄλλο εἶναι νά πονᾷς, γιατί σέ μαστιγώνει ἡ συνειδησις. Κι ἄλλο εἶναι νά πονᾷς, γιατί φορτώθηκες εὐλογημένο σταυρό.

● Ἄλλο εἶναι νά κοπιᾷς, γιατί συλλέγεις κῶμα, μέ τό φτυάρι τῆς πλεονεξίας. Κι ἄλλο εἶναι νά κοπιᾷς γιά τούς καρπούς τῆς ἀγάπης.

● Ἄλλο εἶναι νά μοχθῆς, γιατί δουλεύεις στό μαμωνᾶ. Κι ἄλλο νά ἰδρώνης, γιατί διακονεῖς τήν ἀγάπη καί τρέχεις γιά τό εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιατί τρεῖς τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, γιατί μένεις πιστός στό καθῆκον.

Ὁ εὐλογημένος κόπος, ὅσος κι ἄν εἶναι, δέν πάει χαμένος. «Περисσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενός ἐν Κυρίῳ» (στ. 58). Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «“Ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενός ἐν Κυρίῳ”. Τί λέγεις; Πάλιν κόπος; Ἀλλά στεφάνους ἔχων, καί ὑπέρ τῶν οὐρανῶν. Ὁ μέν πρότερος ὁ μετά τόν παράδεισον, κόλασις τῶν ἀμαρτηθέντων, οὗτος δέ ὑπόθεσις τῶν μελλόντων βραβεῖων» (Ε.Π.Ε. 18α,710).

Μετάφρασις: «Ὁ κόπος σας ἐν Κυρίῳ δέν εἶναι μάταιος». Πάλι γιά κόπο μῆδ; Naί, ἀλλά γιά κόπο, πού βραβεύεται μέ στεφάνους καί πού γίνεται γιά τόν οὐρανό. Διότι ὁ μέν προηγούμενος κόπος, πού μπῆκε στή ζωή μετά τήν ἔξωσι ἀπό τόν παράδεισο, ἦταν τιμωρία γιά τίς ἀμαρτίες.

Ἐνῶ αὐτός τώρα ὁ κόπος (τό ἔργο τοῦ ἀγαθοῦ) εἶναι προϋπόθεσις γιά τά μέλλοντα βραβεῖα.

● Ἡ παράκλησις τοῦ Παύλου εἶναι νά μείνουμε «ἐδραῖοι καί ἀμετακίνητοι» (στ. 58). Τίποτε νά μή σαλευθῆ τήν πίστι μας στήν ἀνάστασι. Δέν εἴμαστε οἱ πρῶτοι. Ἀκολουθοῦμε τόν Ἀναστάνα Κύριο: «Σήμερον γάρ θάνατος καί ὁ Ἄδης ἐσκύλευται, γένος δέ ἀνθρώπινον ἀφθαρσίαν ἐνδέδεται διό καί εὐχαρίστως κραυγάζομεν Δόξα Χριστέ τῇ Ἀναστάσει σου» (κάθισμα γ' ἤχου).

Μετά τό λόγο ἡ Λογία (στ. 1-4)

Πολλές οἱ ἀλήθειες τῆς πίστεως, πού ἀνέλυσε καί μέ ἐπιχειρήματα παρουσίασε ὁ ἀπόστολος Παῦλος στήν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή. Μίλησε γιά τήν ἐνότητα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, γιά τήν ἐλευθερία καί τά δικαίωματα, γιά τήν ἀπονομή τῆς δικαιοσύνης, γιά τή γνῶσι καί τήν πίστι, γιά τήν παρθενία καί τό γάμο, γιά τή θεία Εὐχαριστία, γιά τά χαρίσματα, γιά τή λατρευτική σύναξι, γιά τήν οἰκογένεια, γιά τήν ἀνάστασι. Χρωστάμε, θά λέγαμε, χάριτες στούς Κορινθίους ἐκείνους, πού μέ τίς ἐκτροπές τους ἔδωσαν ἀφορμῆ στόν Παῦλο νά μιλῆσι γιά ὅλα σχεδόν τά θέματα τῆς πίστεως, ἀλλά καί τῆς καθημερινῆς χριστιανικῆς ζωῆς!

Θέλει μιά πίστι καθαρῆ. Μά πάνω ἀπό ὅλα θέλει μιά πίστι, πού νά μεταφράζεται σέ ἀγάπη.

● Βλέπει τόν κίνδυνο, νά μετατραπῆ ἡ Ἐκκλησία, ἀπό σταυρωμένη πορεία πρὸς τήν ἀνάστασι καί τήν αἰώνια ζωή, σέ μία θρησκεία τύπων. Καί ἀντιδρά.

● Βλέπει τόν κίνδυνο, νά μεταβληθοῦν οἱ χριστιανοί σέ «ρομπότ» χαρισμάτων καί νά μή καταβάλλουν ἀγῶνα γιά τήν ἠθική ζωή, γιά τήν ἀγάπη, γιά τήν προσφορά, γιά τή χριστομίμητη ζωή.

Γι' αὐτό, ἀφοῦ μέ κάθε φύσεως ἐπιχειρήματα προηγήθηκε ὁ λόγος γιά τήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, στό τελευταῖο κεφάλαιο τονίζει τήν πρακτική ἐφαρμογή τοῦ λόγου.

Καί ὁ λόγος τότε φαίνεται ζωντανός, ὅταν γίνεται «λογία».

Τό κήρυγμα τότε συγκινεῖ τίς ψυχές, ὅταν ἀπό τά αὐτιά κατεβαίνει στά θηλάκια.

Ἡ πίστις τότε εἶναι ἀληθινή, ὅταν ἀπό θέσις γίνεται κατ'ἀθεσις. Ἄν δέν καταθέτουμε τήν ἀγάπη μας, ὑλοποιημένη τίς περισσότερες φο-

ρές, στους αδελφούς μας, τότε η πίστις μας είναι νεκρά. «Ἡ πίστις, ἐάν μὴ ἔχη ἔργα, νεκρά ἐστὶ καθ' ἑαυτὴν» (Ἰακ. β' 17).

- Μετὰ τὸ δόγμα ἡ δόσις, ἡ προσφορά!

- Μετὰ τὸ λόγο γιὰ τὴν ἀνάστασι, ἡ ἀγάπη, πού ξεσφαλίζει τὴν ἀνάστασι τῆς ζωῆς.

Ἡ «λογία» ἦταν συλλογὴ χρημάτων πρὸς φιλοanthρωπία. Τὸ φιλόπτωχο, θὰ λέγαμε, τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Μὲ τὴ διαφορὰ, ὅτι εἶχε προτεραιότητα παντός ἄλλου ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου καὶ ὅτι συμμετεῖχαν ὅλοι σ' αὐτόν τὸν εἰδικὸ ἔρανο τῆς ἀγάπης.

Γράφει, λοιπόν, στό 16ο καὶ τελευταῖο κεφάλαιο τῆς Ἐπιστολῆς: «Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὡσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ,τι ἀν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται» (στ. 1-2). Ἐπίδοσις στὴν ἀπλοελληνική: «Ὡς πρὸς τὴ συλλογὴν δὲ χρημάτων γιὰ τοὺς ἁγίους (τοὺς πιστοὺς), σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίαι, πού ἔδωσα στὶς ἐκκλησίας τῆς Γαλατίας, νὰ πράξετε καὶ σεῖς. Κάθε Κυριακὴ καθέννας ἀπὸ σᾶς ἂς θέτῃ κατὰ μέρος ὃ,τι διευκολύνεται καὶ ἂς συγκεντρώνῃ ἔτσι ἓνα ποσό, γιὰ νὰ μὴ γίνωνται συλλογὲς χρημάτων ὅταν ἔλθω».

- Κορυφὴ τῆς δόξας, ἀπὸ πλευρᾶς προσφορᾶς τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, εἶναι ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Αὐτὴ τὴν κορυφὴν τὴν ἀπειρίζει κανεὶς μὲ ἐλπίδα καὶ «ἀποκαταδοκία» (Φι-

λιπ. α' 20), ἀνεβαίνοντας στὴν κορυφὴ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ Θεό, πού εἶναι ἡ φιλοanthρωπία. Λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀπαρτίσας τὸν περὶ δογματικῶν λόγων, καὶ μέλλων εἰς τὸν ἠθικώτερον ἐμβαίνειν, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον τῶν ἀγαθῶν χωρεῖ, τὸν περὶ ἐλεημοσύνης ποιούμενος λόγον» (Ε.Π.Ε. 18α,716). Μετάφρασις: Ἐφοῦ τελείωσε τὸ λόγο γιὰ τὰ δόγματα καὶ ἐπειδὴ πρόκειται νὰ ἔλθῃ στὴν ἠθικὴ παραίνεσι, προχωρεῖ στὴν κορυφὴ τῶν ἀγαθῶν, γιὰ νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη.

- Ἡ συλλογὴ χρημάτων γινόταν ἀπὸ ὅλες τὶς τοπικὲς ἐκκλησίες. Ἡ ἀγάπη φανερόνεται, ἂν οἱ χριστιανοὶ στὰ ὑλικά ἀγαθὰ λειτουργοῦν ὡς συγκεινωνοῦντα δοχεῖα. Μοιράζονται τὰ ἀγαθὰ κατὰ τὴ «χρεία», κατὰ τὴν ἀνάγκη καθένος. Καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἐκείνην ἐκκλησιαστικὴν περίοδο ἀνάγκη εἶχε, σάν σύνολο, ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων.

Ὅλοι, λοιπόν, καλοῦνται νὰ συμβάλουν, νὰ δεῖξουν, ὅτι εἶναι «ἀλλήλων μέλη». Σημασία δέν ἔχει τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων, ἀλλὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν τῆς ἀγάπης. «Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὡσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε» (στ. 1). Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Λογίαν δὲ τὴν συλλογὴν καλεῖ, ἐκ προσιμίων εὐθέως κοῦφον τὸ πρᾶγμα ποιῶν ὅταν γάρ ἐξ ἀπάντων συνεισφέρηται, ἐκάστω κοῦφον γίνεται τὸ ἐπίταγμα» (Ε.Π.Ε. 18α,718). Μετάφρασις: Λογία ὀνομάζει τὴ συλλογὴν χρημάτων καὶ κάνει ἔτσι ἐλαφρὸ τὸ πρᾶγμα ἀμέσως. Διότι, ὅταν συνεισφέρουν ὅλοι, γίνεται στόν καθένα ἐλαφρότερη ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προσταγῆς.

- Τὴ συλλογὴ τῆς ἀγάπης γιὰ τοὺς φτωχοὺς ὀφείλουν καθημερινὰ νὰ τὴν ἐνεργοῦν οἱ χριστιανοί. Ἰδιαιτέρα ὅμως τὴν Κυριακὴ ἡμέρα. Καὶ ἐδὼ ἔχουμε μίαν μαρτυρίαν γιὰ τὸ ὅτι ἤδη ἀπὸ τὶς πρώτες ἡμέρες τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, δέσποζε ὡς λατρευτικὴ ἡμέρα ἡ Κυριακὴ. Ἦταν «ἡ μία τῶν σαββάτων», ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδας, ἡ σημαντικώτερη ἡμέρα γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

Δ.Γ.Α.

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἄγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτήσια συνδρομὴ:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καὶ Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγὲς καὶ ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ἡ ἔξομολόγησις ενός ψεύτη!

Νά πῶς μέ συναίσθησι ἔξομολογεῖται ἓνας χριστιανός τὰ ἀμαρτηματά του γύρω ἀπ' τὸ «Πάτερ ἡμῶν», τὰ ψέματά του:

- Σέ λέω Πατέρα, κι ὁμως λιποψυχῶ. Σάν νά μή πιστεῖω, ὅτι μέ φροντίζεις σάν παιδί Σου.

- Λέω τὸ «ἡμῶν», ἐνῶ τούς ἄλλους δέν τούς νιώθω σάν ἀδέλφια. Λές και σ' ἔχω ἐγώ μόνο πατέρα κι ὅσα ἔχω μου τᾶδω-σες μόνο ἐμένα. Εἶμαι ἀτομιστής.

- Δέν δοξολογῶ τὸ ὄνομά Σου. Γιὰ τή δική μου δόξα και προβολή πασχίζω. Ἐσένα Σέ θυμᾶμαι μόνο σέ κάποια δύσκολη ὥρα, νά ζητιανέψω τή βοήθειά Σου. Ἀκούω ἄτομα, πού Σέ βλαστημᾶνε, κι ἐγώ μένω ἀπαθής. Ἄν θίγανε ἐμένα!...

- Σέ κοροϊδεῦω, ὅταν Σοῦ λέω, πῶς θέλω τὸ δικό Σου θέλημα νά γίνῃ. Ψέματα! Τό δικό μου γίνεται πάντοτε. Μοῦ φαίνεται δύσκολο τὸ δικό Σου, ὅταν μάλιστα δέν τὸ χωράῃ ἡ λογική μου. Ξέρω τί θέλεις, τί ζητᾶς, ποιές εἶναι οἱ ἐντολές Σου. Μά ἐγώ τὸ δικό μου κάνω, κι ἄς τὸ ξέρω, πῶς τὰ μούτρα μου θά σπάσω.

- Στόν οὐρανό οἱ ἄγγελοι τηροῦν τὸ θέλημά Σου. Μά ἐγώ λέω μέσα μου, πῶς δέν μποροῦν νά ἐφαρμοστοῦν στή γῆ τὰ δικά Σου προστάγματα. Σάν νά βλέπω ἀνεφάρμοστα τὰ ὅσα Ἐσύ διατάξεις.

- Σοῦ λέω ψέματα, πῶς θέλω τὸ ψωμί Σου γιὰ σήμερα. Θέλω πολλά, κι ὄχι μονάχα τὰ ἀναγκαῖα. Θέλω ὄχι μόνο τὸ σήμερα νά ἐξασφαλίσω. Θέλω και τὸ μέλλον νά ἐπευδύσω. Μοῦ φαίνεται πῶς θά... πεθάνῃς αὐριο, κι ἔχω ἀγωνία. Γι' αὐτὸ μαζεύω, ὄλο και πιὼ πολλά, κινητὰ κι ἀκίνητα. Στὰ «δικά μου» στηρίζομαι, ὄχι σέ Σένα.

- Σοῦ λέω, πῶς ἔχω «ἀφήσει». Ψέματα. Ἐχω κρατούμενα γιὰ πολλούς. Κι

ἀντιπαθῶ και δέν ἀγαπᾶω. Και δέν συγχωρῶ και τὸ κακό τους θέλω.

- Και τ' ἄλλο ψέμα θά Σοῦ πῶ. Τούς προκαλῶ τούς πειρασμούς. Τήν πόρτα διάπλατα στό Διάβολο ἀνοίγω. Κι ὕστερα Σοῦ λέω: «Ρῦσαι». Ψέματα Σοῦ λέω.

Συγχώρεσέ με, Κύριε, τόν ψεύτη. Και μέ τὸ «Πάτερ ἡμῶν» ἀκόμα μᾶλλον Σέ ἐξαπατῶ!

(Ἀπό τὸ ἡμερολόγιο τοῦ Συλλόγου «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, πούναι ἀφιερωμένο στό «Καί δὸς ἡμῖν σήμερον»).

Ἐνα παιδί μόνο σκοτωμένο;

Ἰλέξανδρος! Τὸ ὄνομα τοῦ 16χρονου μαθητῆ, πού σκοτώθηκε στό Ἐξάρχεια, στίς 6 Δεκεμβρίου 2008. Ποιός ξέρει, πῶς ἔχασε τήν ψυχραιμία του ὁ ἀστυνομικός, πού πυροβόλησε, μέ ἀποτέλεσμα μιά σφαῖρα νά σφηνωθῇ στό στήθος τοῦ νεαροῦ ἐφήβου. Θλιψις και γιὰ τὸ θῦμα. Θλιψις και γιὰ τὸ δράστη, πούναι και πατέρας τριῶν μικρῶν παιδιῶν.

- Ἡ ὀργή και ἡ ἀγανάκτησις γιὰ τόν τραγικό θάνατο τοῦ μικροῦ Ἀλέξανδρου ὦπλισε -λένε- τίς ὀρδές τῶν βαρβάρων (κουκουλοφόρων, ἀναρχικῶν, ἀντιεξουσιαστῶν) και ἔκαιγαν ἐπὶ πολλές μέρες τήν Ἀθήνα, τή Θεσσαλονίκη και ἀρκετές πόλεις τῆς Πατρίδας μας.

Ἐκαίγαν και λεηλατοῦσαν καταστήματα και δημόσια κτήρια.

- Κανείς δέν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἔπρεπε να περάσῃ ἀδιαμαρτύρητα ὁ θάνατος ἀπὸ σφαῖρα ἀστυνομικοῦ, ενός παιδιοῦ. Ἐπιβεβλημένη ἡ σχετική συμπαράστασις τόσο τῶν πολιτικῶν φορέων, ὅσο και τῆς μαθητικῆς και ἐκπαιδευτικῆς κοινότητας.

Ἄλλ' ἀπ' τοῦ σημείου αὐτοῦ μέχρι τοῦ σημείου νά καίγεται ὀλόκληρη ἡ Ἑλλά-

δα, υπάρχει ιλιγγιώδης απόσταση, πού δέν μπορεί νά τήν καλύψη οὔτε ἡ λέξις «σκύλευσις». Πρόκειται γιά τήν πιό ἀνιέρη σκύλευσι ενός νεκροῦ.

Ἄλλ' ἡ δική μας ὀργή καί ἀγανάκτησις ἔχει καί κάποια ἄλλη διάστασι.

• Γιά ἓνα παιδί, πού φονεύτηκε, διαμαρτυρηθήκαμε, καί καλά κάναμε.

• Γιά τά χιλιάδες παιδιά, πού ἐν ψυχρῷ δολο-φονοῦνται, καμμιά ἀπολύτως διαμαρτυρία! Ὅχι ἓνα παιδί, οὔτε τρία, οὔτε 300, οὔτε 3.000 παιδιά, οὔτε 30.000 παιδιά, ἀλλά **300.000 παιδιά** κάθε χρόνο δολοφονοῦνται στήν Ἑλλάδα!

Καί εἶναι ἀθῶα, φυσικά πολύ πιό ἀθῶα ἀπό οποιοδήποτε ἐφηβο, ἀγόρι ἢ κορίτσι. Εἶναι τά **ἀθώτερα** πλάσματα.

Εἶναι τά βρέφη, πού ὑφίστανται τήν πιό φρικτή βία, ὄχι ενός θερμοαίμου ἀστυνομικοῦ οὔτε ενός σεσημασμένου κακοποιοῦ, ἀλλά τή βία τοῦ ψυχροῦ «ἐπιστημονικοῦ» ἐγκλήματος.

Δράστες τῆς ὁμαδικῆς σφαγῆς εἶναι... γιατροί! Ἐκτρωσιολόγοι ἐπεμβαίνουν στή ζωή τῆς κυοφορίας.

Ζωντανά παιδιά, πού ἤρεμα ἀναπαύονται στήν ἱερή κούνια, στή μήτρα, δέχονται ξαφνικά τή βίαιη ὀρμή κοφτερῶν ἐργαλείων τοῦ ἐγκλήματος, πού ὀνομάζεται **ἐκτρωσις**. Ἄλλο σπάει τό κεφαλάκι τους, ἄλλο τρυπάει τήν καρδούλα τους, ἄλλο τά πολτοποιεῖ!

Γι' αὐτό τό **μαζικό ἐγκλημα** γιατί δέν ξεσηκώνεται κανεῖς;

• Γιατί συνήγοροι δέν βρίσκονται γιά τά ἀθῶα βρέφη;

• Γιατί οἱ μαθητές δέν εὐαίσθητοποιοῦνται γιά τή δολοφονία τῶσων ἀδελφῶν τους, νά πάνε νά κάνουν **καταλήψεις** σ' ἐκεῖνες τίς γυναικολογικές κλινικές, πού ἐνεργοῦν ἐκτρώσεις-ἀμβλώσεις;

• Γιατί δέν κρεμᾶνε πανῶ μέ σύνθημα: «Κάτω τά φονικά χέρια καί μαχαίρια ἀπ' τά ἀθῶα βρέφη»;

• Γιατί ἡ Ἐκκλησία ἀρχειοθέτησε τίς διαμαρτυρίες τῆς; Γιά μιὰ κλαπείσα εἰκόνα («Ἐλωνα») ξεσηκώθηκαν οἱ πάντες μέχρι νά τήν βροῦν. Γιά τίς ἀπεί-

τως **πιό ὁμορφες καί θαυμαστές εἰκόνες** (300.000) γιατί δέν ξεσηκωνόμαστε;

• Γιατί δέν χτυπάμε **πένθιμα** τίς καμπάνες;

• Γιατί ἡ Πολιτεία ὄχι ἀπλῶς συνηγορεῖ στήν **ὠμή βία**, πού λέγεται ἐκτρωσις, ἀλλά καί τήν... ἐπιδοτεῖ;

• Γιατί τόση **σιγή** γιά τήν **κραυγή**, πού φτάνει στά «ῶτα Κυρίου Σαβαώθ»;

Ἄστυνομία! Ναί ἢ ὄχι;

Ἄστυνομικό κράτος! Πολλοί πιπιλίζουν αὐτές τίς δυό λέξεις. Βάλλουν μέ κάθε μέσο, φονικό καί ἐμπρηστικό, μέ πέτρες καί ρόπαλα, μέ λοστούς καί μαχαίρια, κατά ἐνστόλων ἀστυνομικῶν.

• Μιλᾶνε γιά τήν **ἀστυνομία** σάν νᾶναι μὴ κυβερνητική ὀργάνωσις: σάν νά μὴν ἀποτελεῖται ἀπό παιδιά τοῦ λαοῦ.

Φυσικά δέν ἔχουμε πρόθεσι νά συνηγορήσουμε ὑπέρ πράξεων ἐλαχίστων ἀστυνομικῶν, πού χάνουν τήν ψυχραιμία τους καί προβαίνουν σέ **βίαιες** ἐπιθέσεις, ἢ ἀκόμα γίνονται **ἐπιόρκοι** καί διολισθαίνουν στή διαφθορά.

Φαινόμενα **ἐκτροπῆς-ἐντροπῆς** παρατηροῦνται σ' ὅλα τά «σώματα» τοῦ κοινωνικοῦ ἴστοῦ, καί στό θρησκευτικό.

Στόν κορμό ὄλων τῶν θεσμῶν μπαίνει τό σκουλήκι τῆς φθορᾶς καί **διαφθορᾶς**. Μόνο ἓνα δέντρο εἶναι ἀδιάφθορο: «*Ἡ ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί*». Ἐκεῖνος, πού εἶπε «Ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος, ἐσεῖς εἶστε τά κλήματα». Ἄν ὄλοι οἱ κοινωνικοί, οικονομικοί καί κρατικοὶ κλάδοι ἦσαν κλήματα ἐξαρτημένα ἀπ' τ' Ἄμπέλι, ἀπ' τό Χριστό, κανένα **«κλίμα»** φοβίας, ἐκμεταλλεύσεως καί ἐκφυλισμοῦ δέν θά παρετρεῖτο.

Τά ζητούμενα ἐν προκειμένῳ εἶναι δυό:

• **Πρῶτον**. Χρειάζεται ἡ **ἀστυνομία**;

Σέ κοινωνία ἀγγέλων δέν ἔχει θέσι ἡ ἀστυνομία. Ἄν εἶχε παντοῦ ἐπικρατήσει τό θέλημα τοῦ Κυρίου τό ρόλο τῆς ἀστυνομίας θά τὸν ἐπαίξε ἡ **συνείδησις**. Ὑπάρχει ἰσχυρότερη δύναμις προλήψεως ἢ καί καταστολῆς τοῦ κακοῦ ἀπ' τήν εὐσυνειδησία;

• Ἄλλ' ἀφοῦ ἐλεύθερα (!) οἱ πολλοὶ ἐπιλέγουν ἀντιχριστιανικὴ πορεία, τὸ φαινόμενο τῶν **κακοποιῶν** (Α' Πέτρ. β' 12, 14, δ' 15) δέν μπορεῖ ν' ἀντιμετωπιστῆ διαφορετικὰ, παρὰ μέ τήν ἀστυνομία.

Ἡ κρατικὴ ἐξουσία δέν ταυτίζεται μέ τήν Ἐκκλησία. Ἡ **Ἐκκλησία** μοναδικό ὄπλο τῆς ἔχει τὸ **λόγο**. Ἡ Ἐκκλησία δέν προσφεύγει στή βία. Μιά **βία** γνωρίζει: Τῆ βία κατὰ τοῦ παλαιοῦ ἑαυτοῦ μας. Εἶναι ἡ εὐλογημένη βία, πού καταστέλλει τὰ τὰ πάθη. Ἡ βία αὐτὴ ἰσοδυναμεῖ μέ **ἀσκησι**. Ταυτίζεται μέ τήν **ἐξ-ημέρωσι** τῶν ἀγρίων ἐνστίκτων μας.

Πρόκειται γιὰ τὸν ἀγῶνα, πού τήν παραμόρφωσι τήν κάνει μεταμόρφωσι, πού τῆ ζούγκλα τῆς **ἀγριότητος** τήν μεταβάλλει σέ παράδεισο **ἀγιότητος**.

• **Δεύτερον**: Ἄν χρειάζεται ἡ ἀστυνομία, καὶ ἀσφαλῶς χρειάζεται, μπορεῖ μιά εὐνομούμενη πολιτεία ν' ἀνέχεται τήν **καταρράκωσι** τοῦ κύρους τῆς;

Τὸ Θεό δέν Τόν σέβονται πολλοί.

Τὸ Νόμο δέν τόν λογαριάζουν.

Τὸ πλιάτσικο, λοιπόν, τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς δικτατορικῆς συμπεριφορᾶς τοὺς ποίους θά τὸ τιθασεύσῃ;

Τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ δέν χρειάζεται ἀστυνομικὴ προστασία, ὅπως δέν χρειάζεται καὶ τὰ **δεκανίκια** τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας. Τὸ ἴδιο ὅμως εὐαγγέλιο δέχεται τὴν ἐνστολή **«ἐξουσία»** ὡς φόβο τῶν κακοποιῶν: «Θέλεις μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ... Ἐάν τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ. Οὐ γάρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ (ἡ ἐξουσία)» (Ρωμ. ιγ' 3-4).

• Ὅταν ἀπ' τὴν καρδιά τῆς νέας γενιᾶς ξερριζώνῃς τὸ **φόβο τοῦ Θεοῦ**, παραμένει ἔστω ὁ **φόβος τοῦ κράτους**. Κι ὅταν πετροβολῆς κι αὐτὸ τὸ κράτος, τότε ἀνοίγεις διάπλατα τὴν πόρτα τῆς κολάσεως, πού λέγεται **χάος**.

Λαϊκισμὸς ἐκμεταλλεύεται παιδιὰ!

Μπορεῖ νᾶχη κανεὶς ἀντίθετη ἄποψι σέ μερικὰ θέματα ἀπ' τὸν λόγιο καθηγητὴ **κ. Χρ. Γιανναρά**, ἀλλὰ δύσκολα μπορεῖ νά διαφωνήσῃ σέ ὅσα ἔγρα-

ψε σέ ἐπιφυλλίδα του στὴν Κυριακάτικη «Καθημερινή» (21 Δεκ. 2008) σχετικὰ μέ τὴν **ἀνίερη ἐκμετάλλευσι** τῶν μαθητῶν γιὰ καταστροφές καὶ μανιακές ἐκδηλώσεις. Ἀναδημοσιεύουμε ἀποσπάσματα.

«Ὁ “ἐκδημοκρατισμὸς” τῆς παιδείας ταυτίστηκε στὴν πράξη μέ τὴν ἀρχή, ὅτι στὰ παιδιὰ **“ὅλα ἐπιτρέπονται”**».

Τὸ σχολεῖο δέν εἶναι πιὰ **στίβος ἀσκήσης**, πού ἐτοιμάζει τὴ νεολαία νά ἀναλάβει, μέ τὴν ἐνηλικίωσή τῆς, τίς εὐθύνες τοῦ πολίτη, ὄχι. Τὸ σχολεῖο παραμυθιάζει τὸν ἀνήλικο, ὅτι ἔχει κιόλας ὅλες τίς προνομίες, ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτη, χωρὶς τὴν παραμικρὴ ὑποχρέωση...

Ἀπὸ τὴν πρώτη τάξη τοῦ Δημοτικοῦ ἢ “προοδευτικῆ” πολιτικὴ ποτίζει τὰ παιδιὰ, εἴκοσι ἐφτά ὀλόκληρα χρόνια, μέ τὸ **ἀφίوني** τῆς διεκδίκησης δικαιωμάτων τους. Τὰ μαθαίνει νά συνδικαλιζοῦνται, νά ἀπαιτοῦν αὐτὸ πού τοὺς γυαλίζει, μέ μεθόδους **ὠμοῦ ἐκβιασμοῦ**. Μέ καταλήψεις, δηώσεις, βανδαλισμούς, βάνουση συμπεριφορὰ ἀπέναντι στοῦν δάσκαλο καὶ στοῦν γονιοῦ.

Δέν ξέρουν τί θά πεῖ σχολικὴ “κοινότητα”. Ξέρουν τὸ “μαθητικὸ κίνημα”, τὴ στράτευση στοῦν γενιτσαρισμὸ τῶν “κινητοποιήσεων”.

Δημοκρατία γιὰ τὸν μαθητόκοσμο στὴν Ἑλλάδα σημαίνει τὸν **χαβαλέ** τῆς “ἀποχῆς”, τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν κεντρικῶν δρόμων, σημαίνει νά ἡδονίζεσαι ἀπὸ τὴ μέθη ἰσχύος ὅταν μπορεῖς νά βασανίζεις πολλοὺς.

“Ὅλα ἐπιτρέπονται”. Στὰ ἐννέα χρόνια τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαίδευσης ὄλοι οἱ μαθητές εἶναι αὐτονόητο νά προάγονται, κανένας δέν ἐπαναλαμβάνει μιά τάξη. Ὁ θεσμὸς τῶν μετεξεταστέων, τῆς βαθμολογίας, τῆς γραπτῆς δοκιμασίας εἶναι γραφικὴ τυπικότητες.

Τὰ παιδιὰ φτάνουν στοῦ γυμνάσιο ἢ τὸ τελειώνουν καὶ πολλὰ δέν ξέρουν τίς στοιχειώδεις ἀριθμητικὲς πράξεις ἢ καὶ νά ὀρθογραφήσουν τὸ ὄνομά τους. Φτάνουν στοῦ πανεπιστήμιου καὶ ἄν τοὺς δώ-

σεις τέσσερις λέξεις νά τίς συντάξουν σέ λογική πρόταση, εἶναι γιά τούς περισσότερους ἀδύνατο.

Γιά λόγους “ἐκδημοκρατισμοῦ” κατάργησε ὁ “προοδευτικός” λαϊκισμός τή στοιχειωδέστερη ἀπό τίς παιδαγωγικές ἀρχές: τήν ὁμοιόμορφη ἐνδυμασία τῶν μαθητῶν.

Ἡ “ἀπελευθέρωση” μεταφράστηκε σέ σκληρὸ ἀνταγωνισμό ἐπίδειξης “σιγιέ” ρουχισμοῦ, ἐξάλλων κομμώσεων, πληθωρικοῦ μακιγιάζ τῶν κοριτσιῶν ἀπὸ τὰ δώδεκά τους χρόνια, “πάνκ” ἀμφιέσεων καί χτενισμάτων τῶν ἀγοριῶν, ἀφθόνων χαλκᾶδων σέ αὐτιά, μύτες καί χεῖλη -ὅλα αὐτὰ μέσα στό σχολεῖο.

Ἀπὸ ἓνα τέτοιο περιβάλλον ἐκπαίδευσης ὡς τήν **κουκουλοφορία** ἢ ἀπόσταση εἶναι ἐλάχιστη. Ἐλάχιστη ἢ μηδενική ἢ ἀπόσταση ἀπὸ τὸ νά λιθοβολοῦν δεκάχρονα (παιδάκια), ἀστυνομικούς καί ἀστυνομικά τμήματα, ὡς τήν μεθοδική ἐπιδίωξη νά δολοφονήσεις τὸν “μπάτσο” μέ λοστό ἢ τσεκούρι, νά τὸν κάψεις ζωντανό μέ μολότοφ...

Καί ὅλοι γύρω νά ἐρμηνεύουν τήν “ἐκτόνωση” ἢ τὸν χαβαλέ σου σάν “ἀμφισβήτηση” καί “διαμαρτυρία” γιά τήν ἀνεργία ἢ γιά τὸ μάταιο τῆς ἀνάπηρης σπουδῆς σου...».

Καί συγγνώμη καί προσφορά!

 οβερὸς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου μας γιά τὸ σκανδαλισμὸ μιᾶς ψυχῆς (Ματθ. ιη' β). Στὴν περίπτωσι τῆς **Μονῆς Βατοπεδίου** ἔχουμε σκανδαλισμὸ ἑνὸς ὁλό-

κληρου λαοῦ! **Σκάνδαλο-σεισμός**, χαρακτηριστικὴ ἢ ὅλη ὑπόθεσις.

- Σεισμός, πού ἔσεισε ἀκόμα καί τήν κυβέρνησι τῆς Χώρας.

- Κανείς πιά δέν ἀμφισβητεῖ τὴ διακίνησι ἑκατομμυρίων εὐρώ, τίς ἀνταλλαγές κτημάτων, κτισμάτων καί ὑδάτων, τὴν ἐπιχειρησιακὴ μαγία τῆς Μονῆς, τὰ ἑκατοντάδες ἀκίνητά της, τούς ἀμέτρητους τραπέζικους λογαριασμούς της, τίς ὑπεράκτιες ἐταιρεῖες της!

- Τόσο σεισμὸ προκαλεῖ τὸ Βατοπεδινό σκάνδαλο, ὥστε ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Χώρας **κ. Κων. Καραμανλῆς** ἀνέλαβε δημόσια τίς εὐθύνες του καί ζήτησε συγγνώμη.

- Φυσικά οἱ σκανδαλώδεις ἐνέργειες ὑπουργῶν δέν τελέστηκαν ἀπλῶς.

Συν-τελέστηκαν μέ τούς φορεῖς τῆς Μονῆς.

- Ὁ ἀπλοϊκὸς πιστὸς ρωτάει:

Εἶναι τόσο κακό (ὑποτιμητικὸ) νά ζητήσουν **συγγνώμη** ἀπ' τὸν κληρο καί τὸ λαὸ ὁ π. Ἐφραίμ καί ἡ συνοδεία του;

- Ἡ πρότασις τῆς Μονῆς νά ἐπιστρέψῃ τὰ ἀκίνητα στό Ἑλληνικὸ δημόσιο, ἀλλὰ νά διεκδικήσῃ δικαστικά τὴν κυριότητά της ἐπὶ τῆς Βιστωνίδας καί ἐπὶ ἄλλων ἐκτάσεων, δέν βρίσκεται σέ εὐαγγελικὴ πορεία. Τὴ **γραμμὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου** ὀφείλουν ν' ἀκολουθήσουν.

Ἐκεῖνος θυσίαζε τὰ πῖο στοιχειώδη δικαιώματά του, γιά νά μὴ σκανδαλίσῃ ἓναν ἀδελφὸ (Α' Κορ. η' 13). Κι οἱ Βατοπεδινοὶ δέν μποροῦν νά θυσιάσουν τὰ **ἀμύθητα πλοῦτη** γιά τὸ Χριστὸ καί τούς «ἐλάχιστους» ἀδελφούς τοῦ Χριστοῦ;

Ἡ συνδρομὴ γιά τὸ περιοδικό

■ **10 Εὐρώ** τὸ χρόνο. • Στὸ λογαριασμὸ: **0026.0236.39.0100353548 EURO BANK**. • Ταχυδρομικὰ στὴ διεύθυνσι: «**Βαπτιστῆς**», **Χριστοκοπίου 12, 10554, Ἀθήνα**. • Στὸ Γραφεῖο **Χριστοκοπίου 12 (Μοναστηράκι)** ἢ στὸ Βιβλιοπ. «**Βαπτιστῆς**», **Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103 (Ἅγιο Δημήτριο)**.

■ Τοῦ ἐξωτερικοῦ τὸ ἔμβασμά τους στό ὄνομα «**Βαπτιστῆς**» (χωρὶς τὴ λέξι Περιοδικό).

■ Καθένας μπορεῖ νά γράψῃ συνδρομητὴ στό περιοδικὸ μας ἓνα συγγενῆ ἢ φίλο του.

■ Στεῖλτε μας ὄνομα καί διεύθυνσι.

■ Κι ἂς στείλουν ὅλοι οἱ παλαιοὶ συνδρομητῆς τὴ συνδρομὴ τους. Κι ἂν κάποιος δέν μπορῇ οἰκονομικά, ἂς τηλεφωνήσῃ στό **2103212713**. Πάνω ἀπὸ ὅλα ἐνδιαφέρει ἡ πνευματικὴ ὠφέλεια.